

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीतातयार्य विनिर्मिता
॥ श्री परमाधवस्तुतिः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्री परमाधवस्तुतिः ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी ।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि ॥

श्रीमत्याश्रितसन्तानः श्रीशैलाग्रे कृतालयः ।
करोतु कमलाकान्तः कामितं नः फलं महत् ॥ 1 ॥

रमारमण वाञ्छितं वितर दासदासाय मे
रसारमणिफालभूतिलकिताहिशैलालय ।
कुचेलमिव गोपिकावशग जानकीनाथ भो
विभीषणमिवाव मां विहितभक्तिपूर्तिं विभो ॥ 2 ॥

यदम्बुकणिकाश्रिताः प्रतिदशं मरुत्पोतका -
श्चलन्त इह चङ्गमाद्यलसचेतसः प्राणिनः ।
पुनन्ति पुरुषोत्तमाम्बुरुहिणी मनोहारिणी
पुनर्जनिभयं त्वियं हरतु मे सकृन्मज्जनात् ॥ 3 ॥

नमज्जनतमश्छटाकबलनैकबद्धादरं
नभोमणिमिवापरं नवसरोजिनीसेवितम् ।
नमाम्यहममुं मुहुर्नभसि रोचमानं सदा
नगेन्द्रमुरगाधिपाभिधमुदूढनारायणम् ॥ 4 ॥

प्रपत्तिफलकारणं प्रणमदार्तिविद्रावणं
फणीन्द्रगिरिभूषणं भगवदङ्घ्रियुग्मार्पितम् ।

यदेतदहमिन्दिराकुचतटद्वयीलाञ्छनं
यदेव निखिलत्रयीशिखरलाल्यमद्याश्रये ॥ 5 ॥

विरिञ्चभवदेवराड्विहितनित्यपूजोज्ज्वलं
वियत्सरिदुपाहतैर्विमलतोयपद्मोत्पलैः।
विधूतशकटासुरं विहितगौतमस्त्रीसुखं
विभोः पदयुगार्पणं विजयते फणीन्द्राचले ॥ 6 ॥

विधूतविनतापदं विबुधबृन्दवन्द्यं सदा
विनौमि विनतासुतं विहगराजमेनं विभुम्।
य एत्य युधि रावणिप्रहितघोरनागास्त्रतो
ररक्ष सहवानरैर्झटिति सानुजं राघवम् ॥ 7 ॥

यथा हरिपदावनीयुगमवर्णयत्तत्त्वत -
स्त्रयीशिखरदेशिकः किल सहस्रधा यत्पुरा।
तथैव बहुधा तनुं दधदिवात्र नानाकृते -
विभाति जगदीशितुश्चरणरक्षणैकादरम् ॥ 8 ॥

इदं सरसिजालया कमनपादरक्षाद्वयी -
शतं हरतु मे तमश्शतसहस्रजन्मार्जितम्।
यदाश्रयतया जगत्त्रितयविक्रमैकक्षमं
बभूव परमात्मनोऽप्यनुपमस्य पादाम्बुजम् ॥ 9 ॥

स्फुरत्कनकभित्तिकाघटितचित्ररत्नप्रभा -
परीतमिदमिन्दिरारमणमन्दिरं राजते।
यदीयमिह दर्शनं भवति मुक्तिदं देहिनां
विना झटिति सत्क्रियां जननचक्रमासेदुषाम् ॥ 10 ॥

नमस्तस्मै यस्मिन् वसति परमात्मा स भगवान्
रमाभूनीलाभिः सह विहृतिलोलाभिरतुलः।
विमानं रत्नाढ्यं जगति यदहीन्द्रक्षितिभृतः
शिरोरत्नं विष्वक् स्फुरति महदानन्दनिलयम् ॥ 11 ॥

इदं नमोऽस्मद्गुरवे च तस्मै
भूयस्तदाचार्यपरम्पराभ्यः।
त्रय्यन्तगुर्वादियतीश्वरश्री -
शठारिसेनेशरमाधिपेभ्यः ॥ 12 ॥

वन्दे मन्दारमालाधरमिह महसां वृन्दमिन्दीवराभं
वन्द्यं वन्दारुकाणामनवधिकदयानन्दकन्दं मुकुन्दम्।
नाम्ना त्वाम्नायवेद्यं विलसति फणिराड्भूभृदग्रे रमाभू -
नीलालीलानुकूलं विमलतरमिदं विश्वरक्षाधुरीणम् ॥ 13 ॥

वाञ्छाधिकं प्रणमतां फलमत्र दातुं
वातन्धयाद्रिशिखरे वसतो मुरारेः।
पादद्वयं परिसरानमतो ममेद -
मुत्तंसपल्लवरुचिं विदधातु मौलौ ॥ 14 ॥

उपनतहरचूडाचन्द्रलेखाभिमुक्ता -
मृतसुरुचिरबिन्दुश्रेणिकेवेयमाशु।
विदलितनवमुक्ताजालगौरा मुरारे -
श्वरणनखररेखा शाश्वनी नः पुनातु ॥ 15 ॥

पादाभिवन्दनकृते परमात्मनो नु
श्रीनाथपादकटकाकृतिमभ्युपेत्य।
संलक्ष्यते किमयमद्य स चित्रभानु -
र्नो चेत् कुतोऽस्य विभुविष्णुपदोपसेवा ॥ 16 ॥

जङ्घाद्वयी जगदधीशितुरस्य रम्या
जेतुः स्मरस्य जयकाहलिकायुगीव ।
आभाति चारुमणिनूपुरकान्तिचित्रा
यस्यां मनांसि यमिनां सततं रमन्ते ॥ 17 ॥

वृत्ता विचित्रवसुधारमणीनिजाङ्ग -
लावण्यदर्शनलसन्मणिदर्पणश्रीः ।
अद्यैव मे महदघौघतमिस्रमेषा
विश्वेशजानुयुगली शिथिलीकरोतु ॥ 18 ॥

सौन्दर्यसम्पदुदयाकुलपारिजातौ
संवीतपीतवसनौ सदृशाविमौ तौ ।
नीलारमावसुमतीनियतोपधाने
नेतुः श्रियः श्रयतु मे मतिरूरुकाण्डौ ॥ 19 ॥

आबद्धपीतवसना नवरत्नकाञ्ची -
संवेष्टिता कटितटी कमलाधिपस्य ।
पर्यन्तहाटकमहीव लसद्विचित्र -
रत्नद्युतिः स्फुरति सेयमिहाञ्जनाद्रेः ॥ 20 ॥

रम्या रमारमणनाभिरसौ गभीरा
राजीवजन्मजननी जगतां विधात्री ।
तद्देहकान्तियमुनासरितोऽद्भुतश्री -
रावर्तविभ्रममितो विदधाति नूनम् ॥ 21 ॥

वक्षःस्थलीविहरदम्बुधिकन्यकाया
हस्तोच्चलत्कमलरेणुकरम्बितेन ।
लिप्तं विभाति वपुरस्य सुचन्दनेन
बालातपारुणमिवाग्रतटं महाद्रेः ॥ 22 ॥

आनीलभासुरविशालभुजान्तराल -
व्योमस्फुरत्पृथुलमौक्तिकहारनद्याः।
हेमाब्जपङ्क्तिरिव कौस्तुभकान्तिरेखा
श्रीवत्सदीधितिचलन्मधुपालिरस्य ॥ 23 ॥

शङ्खं शशाङ्कधवलाङ्गमसौ दधानो
वामे सदा करतले वरदानहस्तः।
संलक्ष्यते खलु लसन्निजकन्धरस्य
साम्यं परीक्षितुमिवास्य च कण्ठदघ्नम् ॥ 24 ॥

हस्ताम्बुजेन विधृतं विमलं रथाङ्ग -
मालोक्यते जलधिजाधिपतेरमुष्य।
यद्दक्षिणेन नवनीरदनीलकान्ते -
रर्कस्य मण्डलमिवोदयशैलमूर्ध्ना ॥ 25 ॥

कस्तूरिकाकलितचारुकलङ्कभाजो
मन्दस्मितद्युतिभराकुलचन्द्रिकस्य।
चन्द्रस्य चास्यमुखचन्द्रमसः कलाभिः
पूर्णस्य कः सततमत्र वदेत साम्यम् ॥ 26 ॥

आलोमनीलकुटिलालकजालनूत्न -
जीमूतपङ्क्तिपरिवेष्टितमूलभागः।
संलक्ष्यते मुररिपोर्मणिमौलिरेष
भास्वत्कराक्रमितमूर्तिरिवाद्रिराजः ॥ 27 ॥

तत्तादृक्धृतशार्ङ्गचापरुचिरो वक्षःस्थलक्ष्मीतटि -
त्कारुण्यामृतवृष्टिरद्भुतदरध्वानातिभीमारवः।
मुक्ताहारबलाकसन्ततियुतो मूर्ध्न्यञ्जनक्षमाभृतः
पुण्यश्रीर्वनमालया विजयते श्रीविष्णुकालाम्बुदः ॥ 28 ॥

हस्तोदञ्चितशङ्खचक्ररुचिभिः सर्वाः समुद्रासयन्
 आशास्तादृगनर्घ्यरत्नरुचितैराकल्पितो भूषणैः।
 अग्रे काञ्चनमौलिकुण्डललसत्केयूरहारादिभि -
 र्भाति श्रीगिरिनायकः सह मया पूर्णेन्दुबिम्बाननः ॥ 29 ॥

तं वन्दे तपनीयचेलमनघं ताराधिपार्केक्षणं
 ताराजालविशुद्धमौक्तिकलसन्मालाभिरामोरसम्।
 श्रुत्यन्तप्रतिपाद्यनैजचरितः श्रीमान् दयावारिधिः
 श्रीशैलाग्रनिकेतनः श्रितपरित्रातेति यो विश्रुतः ॥ 30 ॥

श्रीमन्मीनशरीर मामव महाकूर्माङ्ग कोलाकृते।
 पाहि श्रीनरसिंह वामनतनो विष्णो दयावारिधे।
 भास्वद्भार्गवराम राघव कृपामूर्ते हलिन् माधव
 श्रीकृष्णाखिललोकनाथ सहसा कल्किन् मुरारे विभो ॥ 31 ॥

त्राहि त्राहि दयानिधे झटिति मां दारिद्र्यनक्रानना -
 दन्तस्तीव्रक्रणाख्यदन्तनिकरैरापीडिताङ्गं सदा।
 पद्माकामुक पादयोर्निपतितं पद्माक्ष ते त्वं जवा -
 न्नो चेत् का गतिरत्र मे त्रिजगतां मध्ये त्वदन्या विभो ॥ 32 ॥

नक्रग्रस्तपदः स नाथ करिराडाक्रुश्य मूलेति न
 त्रातः किं भवता त्रिलोकपतिना तूर्णं समागच्छता।
 हा कृष्णेत्यवमानितामपि परैरग्रे कुरूणां मुहुः
 क्रोशन्तीं सहसा ररक्ष भुवि कः कृष्णां त्वदन्यस्तु ताम् ॥ 33 ॥

ख्यातिः खल्विह पर्यपालय इति त्वं राममूर्तिः पुरा
 श्रीमन् वालिनिरस्तमात्मसचिवैरन्यं वनान्तं गतम्।
 दीनं दीनशरण्य साधु सहसा सुग्रीवमाश्वास्य तं
 राज्यस्थं कलयन्निहत्य तदरिं चात्मार्यसिद्धिच्छलात् ॥ 34 ॥

एवंप्राया महात्मन्निरवधिकदयासिन्धुना बन्धुना न
 त्राता भीता जगत्यां कति कति विविधोपद्रवाद्देहभाजः।
 लोकस्यास्य त्वया श्रीरमण तदहमप्येक एवाद्य तेषां
 क्षिप्रं संरक्ष पापादनितरशरणं मामिमं त्वत्कटाक्षैः ॥ 35 ॥

विस्मृत्यास्मत्कृतानि प्रतिजननमसत्कृत्यजालान्यमेया -
 न्यद्य त्वं दीनबन्धो सकृदपि रचितामानतिं वा स्तुतिं वा।
 व्याजीकृत्य प्रसन्नो यदि मयि कृपया वर्तसे तत्तव स्या -
 द्युक्तं खल्वन्यथा चेदनवधिकदयापारवश्यस्य नैव ॥ 36 ॥

सद्यः प्रसीद जगदीश यथा भवेयं
 दारिद्र्यदुःखऋणसङ्कटतो विमुक्तः।
 श्रीमन्नथ प्रणतरक्षक मां प्रपन्नं
 संयोजयस्व समये भवदङ्घ्रिकाभ्याम् ॥ 37 ॥

रमाकान्त स्वान्तं रघुवर नितान्तं मदवशात्
 परिभ्रान्तं पापोन्मुखमनिशमुन्मत्तचरितम्।
 निगृह्यैतत् क्षिप्रं निरवधिदयाब्धे मम भव -
 त्पदाभ्भोजद्वन्द्वे कलय चिरलीलापरवशम् ॥ 38 ॥

स्वधाम्नो वैकुण्ठादपि वरमिदं पन्नगगिरेः
 शिरस्तुङ्गं श्रीमन्निति यदवतीर्णोऽसि रमया।
 सुयुक्तं तत्तस्मादपि गतवतो धन्विनगरं
 हरे को वा लाभस्तव कथय गोदालयमिदम् ॥ 39 ॥

ततः श्रीवैकुण्ठादपि सुभगमित्येतदधुना
 मृषा शेषक्षोणीधरशिखरमभ्येत्य वससि।
 यदेतत् किन्तु श्रीरमण करुणासार भगवन्
 मुदा गोदापाणिग्रहणकरणायैव नियतम् ॥ 40 ॥

वन्दे तमिन्दिराकान्तं मन्देतरकृपारसम्।
इन्दीवरदलश्याममिन्दुबिम्बसदृङ्मुखम् ॥ 41 ॥

वेदं च शास्त्रमनवद्यमधीश लक्ष्म्याः
सत्यं कुरुष्व भव सत्यवचोऽग्रणीस्त्वम्।
दत्त्वा क्षणेन मदभीप्सितमद्य शेष -
क्षोणीभृदीश विनतं कुरु मां कृतार्थम् ॥ 42 ॥

ग्रामारामक्षितिधनपशुव्रातभूषासुभृत्य -
स्थानीयाद्यैरिह बहुविधैः साधनैश्चानपेक्षम्।
भूयो नित्यं जयति महदाराधनं यस्य शेष -
क्षोणीभर्तुः शिरसि वसतः श्रीधरं तं प्रपद्ये ॥ 43 ॥

तस्मादद्यैव लक्ष्मीपरिवृढ सहसा दुःसहां दुर्दशां मे
छित्त्वैमां वेङ्कटक्षमाधरनिलय हरे पूर्वपापोपलब्धाम्।
दत्त्वा मद्वाञ्छितार्थं सकलमपि बलादैहिकामुष्मिकाख्यं
भक्तिं पादाब्जयोस्ते भवदुरितगतिध्वंसिनीं रक्ष मां त्वम् ॥ 44 ॥

इति तातयार्यकविना विनिर्मिता
मितबुद्धिनापि कृपया मुरद्विषः।
पठतामभीष्टफलदा सतामियं
मुदमातनोतु परमाधवस्तुतिः ॥ 45 ॥

॥ इति श्री परमाधवस्तुतिः समाप्ता ॥
कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः ॥